

Excelsior!

– musik som stävar långsamt uppåt

Peter Hansen: *Belfry Agenda* (2002)

Carlo Inderhees: *8 Stimmen⁴* (2005)

—paus—

Peter Hansen: *Un objet trouvé* (1990)

Lars Hallnäs: *in stiller sonne* (2009)

Zoltán Gaál: *The tide is out* (1980)

Björn Nilsson – piano

Cecilia Widman – orgel

Lördag den 21 januari 2023, kl.16

Caroli kyrka, Borås

Peter Hansens (f.1958) *Belfry Agenda* skrevs till S:t Andreaslogen De Tre Förenade Kronors 250-årsjubileum i september 2002. Hansen ombads att till logens festgudstjänst komponera något för klockspelet i Christinæ kyrka i Göteborg. Inspelningen från detta tillfälle har senare använts som material för två olika elektronmusikstycken av ambient-karaktär. Egentligen är det inte en komposition, säger Hansen, bara ett material.

Carlo Inderhees' (f.1955) *8 Stimmen*⁴ (2005) består av en obruten ackordföljd. Stundom är varje nytt ackord ett nytt ackord, stundom tycks tiden stå stilla och vi hör samma klang om och om igen. Eftersom tonomfånget är för stort för två händer och stämmorna dessutom ofta möts på gemensamma toner, bryts ackorden här för att tydliggöra den åttastämmiga strukturen. Det är en idé som tonsättaren är uttalat förtjust i, men eftersom det innebär ett avsteg från originalets ”vertikala stabilitet”, föreslår han glatt att man kan kalla det en remix.

Peter Hansens (f.1958) *Un objet trouvé* (1990) är liksom *8 Stimmen*⁴ ett slags långsamt framskridande koral, den förra med nio stämmor, den senare alltså med åtta. Hansen anger fyra olika tolkningsmöjligheter, däribland denna med långsamt brutna ackord. *Un objet trouvé* presenterar hela tiden delar ur ett ackord om 13 toner, i detta fall ett tolvtonigt ackord plus ytterligare en ton.

Tänk er att ni sitter på apoteket och har en oändlig kö framför er. Den fantasifulle kan använda även denna stund till något kreativt – exempelvis att göra musik av könumren som långsamt tickar fram, lika långsamt som de klanger de så småningom resulterat i. 61 personer före i kön, 60, 59... Ett meditativt objekt.

Lars Hallnäs' (f.1950) *in stiller sonne* (2009) kan sägas vara del av en verkeykel omfattande soloverk för flöjt, viola, röst och piano, och med ett femte verk för samtliga, alla uppbyggda av 24 korta satser. Eftersom efterklngen står i centrum tänker sig Hallnäs en uttalat intim lyssningssituation, där åhöraren sitter mycket nära pianot.

Zoltán Gaáls (f.1934) *The tide is out* (1980) får väl i all sin enkelhet beskrivas som något av en snilleblix – vad gäller såväl titeln som själva musiken. Gaál utgår från melodin till Såsom hjorten träget längtar, en psalm vars toninnehåll sprids ut över klaviaturen som ett lågmält, ständigt upprepat, brutet ackord. Men varje ny meloditon accentueras kraftigt och framstår i relief.